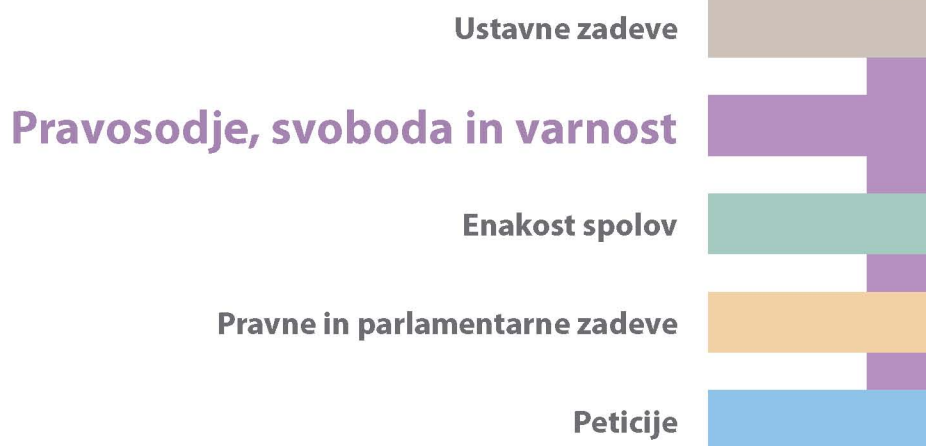

GENERALNI DIREKTORAT ZA NOTRANJO POLITIKO

TEMATSKI SEKTOR C

PRAVICE DRŽAVLJANOV IN USTAVNE ZADEVE

**Carinsko sodelovanje v območju
svobode, varnosti in pravice**

**Vloga carine pri upravljanju zunanjih
meja EU**

POVZETEK

GENERALNI DIREKTORAT ZA NOTRANJO POLITIKO
TEMATSKI SEKTOR C: PRAVICE DRŽAVLJANOV IN USTAVNE
ZADEVE

DRŽAVLJANSKE SVOBOŠČINE, PRAVOSODJE IN NOTRANJE
ZADEVE

Carinsko sodelovanje v območju
svobode, varnosti in pravice

Vloga carine pri upravljanju zunanjih meja
EU

POVZETEK

Izveček

Ta študija primerja sedanjo vlogo carin na zunanjih mejah z vlogo, ki bi jo morale imeti. Znatna neuravnovešenost med vključitvijo carin in mejnih straž ovira nemoteno izvajanje nadzora meja ter prinaša varnostna tveganja za Unijo in njene državljane, tudi zaradi terorističnih napadov. V tej študiji so analizirani vzroki za to neravnovesje in predlagane ustrezne rešitve v skladu z mednarodnimi standardi.

PE 432.763

SL

Ta dokument je naročil Odbor za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve Evropskega parlamenta.

AVTOR

Peter HOBGING

E-pošta: hobbing@t-online.de

Pod vodstvom oddelka za pravosodje in notranje zadeve Centra za evropske politične študije (CEPS)

ODGOVORNA OSEBA

Andreas HARTMANN

Tematski sektor C – Državlanske pravice in ustavne zadeve

Evropski parlament

B-1047 Bruselj

E-pošta: andreas.hartmann@europarl.europa.eu

JEZIKOVNE RAZLIČICE

Izvirnik: EN

Prevod: BG/CS/DA/DE/EL/ES/ET/FI/FR/HU/IT/LT/LV/MT/NL/PL/PT/RO/SK/SL/SV

O UREDNIKU

Če se želite obrniti na tematski sektor ali se naročiti na njegov bilten, pišite na: poldep-citizens@europarl.europa.eu

Rokopis izdelan aprila 2011.

© Evropski parlament, Bruselj, 2011

Ta dokument je na voljo na spletnem mestu:

<http://www.europarl.europa.eu/studies>

IZJAVA O OMEJITVI ODGOVORNOSTI

Za mnenja, izražena v tem dokumentu, so odgovorni izključno avtorji in ne predstavljajo nujno uradnega stališča Evropskega parlamenta.

Razmnoževanje in prevajanje v nekomercialne namene je dovoljeno ob navedbi vira, če se predhodno obvesti založnika in se mu predloži kopija.

POVZETEK

Ozadje

Meje, ki predstavljajo zunanji vmesnik Evropske unije in zlasti njenega območja svobode, varnosti in pravice, imajo poseben pomen kot vrata v svet in kot filter za vse vstopne v Unijo in izstopne iz nje. Kot take so v samem presečišču dveh vrednot – pravice do prostega pretoka na eni ter potrebe po varovanju Unije in njenih državljanov pred zunanjimi grožnjami na drugi strani. Upravljanje teh meja je občutljiva naloga, ki mora upoštevati različne cilje.

Kljub tradicionalno skrbnemu ločevanju vlog mejnih straž/policije (ki nadzirajo ljudi) in carinskih služb (ki nadzirajo blago) se je konec leta 2010 nenadoma zdelo, da je ta učinkovit sistem ogrožen; takrat so Evropo vznemirile naprave, ki so jih teroristi neopaženo prepeljali čez velik del ozemlja Unije, preden so jih ustavili v Združenem kraljestvu (t.i. jemenska bombna zarota). Nekateri policijski organi so ta spodrseljaj izkoristili za to, da so zahtevali dodelitev pristojnosti policiji za nadzor vsega letalskega tovornega prometa, v temeljitejšem pregledu obstoječega sodelovanja med carinami EU pa se je izkazalo, da so bile carine v veliki meri izključene iz dogajanja na ravni EU. V pomembnih političnih dokumentih, kot sta Stockholmski program ali strategija notranje varnosti, so bile carine pri načrtovanju prihodnosti celostnega upravljanja meja praktično v celoti spregledane.

To ni le v nasprotju z uveljavljeno evropsko tradicijo, temveč tudi s praksami drugod po svetu.

Cilji

Cilja te študije sta analizirati to dokaj nenavadno situacijo in vzroke zanjo ter razviti možne rešitve za uskladitev upravljanja meja EU z najvišjimi mednarodnimi standardi. V ta namen so v študiji podana priporočila odboru LIBE v Evropskem parlamentu, da bo lahko oblikoval mnenje o vlogi carin v novem okviru upravljanja meja EU, ki ga določata Stockholmski program in prihodnja strategija EU o carinskem sodelovanju.

V skladu s predhodnimi poizvedbami bi bilo treba storiti naslednje:

- ugotoviti, kako je prišlo do izločitve carin iz sistema upravljanja meja na ravni EU;
- oceniti zmogljivosti carinskih uprav EU glede njihovega doseganje meril za učinkovito upravljanje zunanjih meja z vidika regulativne ureditve in varnosti;
- primerjati sedanji model celostnega upravljanja meja EU, ki ga je Svet opredelil leta 2006, s standardi mednarodne skupnosti, zlasti Svetovne carinske organizacije; in
- raziskati, ali je nedavna zgodovina evropskega povezovanja z nenavadno ločitvijo med prvim in tretjim stebrom morda prispevala k razvoju posebnega evropskega modela, ki vključuje le policijo.

Da bi bila več kot le diagnoza problemov, podaja študija tudi rešitve, ki bi lahko pripomogle k ponovni vključitvi carin in uskladitvi upravljanja mej EU z mednarodnimi standardi.

PRIPOROČILA

- Priporočilo 1. Evropski parlament mora pozorno spremljati dogajanje v zvezi s konceptom celostnega upravljanja meja v EU. Sedanji pristop izvira iz časov pred Lizbonsko pogodbo in tako še vedno temelji na medvladnih metodah dela v okviru nekdanjega Naslova VI PEU, pri čemer EP in Sodišče Evropskih skupnosti nista izvajala ustreznega nadzora. Ker se pristop osredotoča enostransko na nadzor oseb, ki ga izvajajo policijski organi, in hkrati zanemarja varnost v zvezi z blagom, ki jo morajo zagotoviti carine, ni v skladu z mednarodnimi standardi in (ob nezadostni vključenosti carinskih organov) ne zagotavlja zadovoljive zaščite in upravljanja zunanje meje.
- Priporočilo 2. Evropski parlament mora pozvati Komisijo in Svet, naj pojasnita, kako nameravata revidirati sedanji koncept celostnega upravljanja meja, ki ga je Svet opredelil decembra 2006, da bi v celoti vključila carinske organe. Nedavni dogodki, kot je jemenska bombna zarota v zračnem tovornem prometu oktobra 2010 in strahovi zaradi „umazane bombe“ v italijanskem pristanišču Genova februarja 2011, jasno opozarjajo, da evropske varnosti ne ogrožajo le teroristi, ki vstopajo v EU, temveč tudi naprave, ki jih teroristi sicer ne spremljajo, pač pa jih skrijejo v pošiljke blaga. Poleg tega bi lahko pristop, ki bi ga na mejah uporabljale carine in bi se bolj osredotoča na državljane in podjetja (selektivni nadzor na podlagi tveganj namesto 100-odstotnih rutinskih pregledov), spodbudil razvoj „pametnejših“ konceptov varnosti na mejah.
- Priporočilo 3. Evropski parlament mora izkoristiti sedanjo ocenjevanje agencije FRONTEX in postopek spreminjanja Uredbe FRONTEX 2007/2004, ki trenutno poteka, da bi podprl izrecno željo agencije FRONTEX, da bi našla sposobnega partnerja v carinskih organih. Ta partner bi moral biti sposoben zastopati carino z vsemi njenimi pristojnostmi v regulativnem in varnostnem smislu. Delovna skupina Sveta za carinsko sodelovanje torej ne bi bila ustrezna izbira.
- Priporočilo 4. V tem okviru je treba zagotoviti parlamentarno podporo za ustanovitev ustreznega organa, ki bi sodeloval z agencijo FRONTEX v imenu carinskih organov, bodisi kot samostojna evropska agencija (Evropska carinska agencija) ali, če to iz proračunskih razlogov ne bi bilo izvedljivo, v partnerstvu z Evropskim uradom za boj proti goljufijam (OLAF). Z odločnim vključevanjem carine na ravni EU v sistemu celostnega upravljanja meja bi tudi dodatno okrepili evropski sistem mejnih straž v duhu jasne evropske identitete.

GENERALNI DIREKTORAT ZA NOTRANJO POLITIKO

TEMATSKI SEKTOR PRAVICE DRŽAVLJANOV IN USTAVNE ZADEVE **C**

Vloga

Tematski sektorji so službe za raziskave, ki zagotavljajo strokovno svetovanje odborom, medparlamentarnim delegacijam in drugim organom parlamenta.

Tematska področja

- Ustavne zadeve
- Pravosodje, svoboda in varnost
- Enakost spolov
- Pravne in parlamentarne zadeve
- Peticije

Dokumenti

Obiščite spletno stran Evropskega parlamenta:
<http://www.europarl.europa.eu/studies>

FOTOGRAFIJE:
iStock International Inc.

